

AFGØRELSER

KOMMISSIONENS AFGØRELSE

af 20. december 2011

om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse

(meddelt under nummer K(2011) 9380)

(EØS-relevant tekst)

(2012/21/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 106, stk. 3, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til traktatens artikel 14 skal Unionen inden for rammerne af sine beføjelser og med forbehold af traktatens artikel 93, 106 og 107 sørge for, at tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse udføres på grundlag af principper og vilkår, der gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver.
- (2) For at visse tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse skal kunne udføres på grundlag af principper og vilkår, som gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver, kan det være nødvendigt, at staten yder finansiel støtte til hel eller delvis dækning af de særlige omkostninger, der er forbundet med forpligtelserne til offentlig tjeneste. I overensstemmelse med traktatens artikel 345 og Den Europæiske Unions Domstols fortolkning heraf er det uden betydning, om disse tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse udføres af offentlige eller af private virksomheder.
- (3) I traktatens artikel 106, stk. 2, fastsættes det, at virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet traktatens bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse regler ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de overdragne opgaver. Dog bør samhandelen ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Unionens interesse.
- (4) I sin dom i sag C-280/00, *Altmark*⁽¹⁾, statuerede Domstolen, at kompensation for offentlig tjeneste ikke

udgør statsstøtte efter traktatens artikel 107, når følgende fire betingelser alle er opfyldt. For det første skal den modtagende virksomhed faktisk være pålagt at opfylde forpligtelser til offentlig tjeneste, og disse forpligtelser skal være klart defineret. For det andet skal de kriterier, der danner grundlag for beregningen af kompensationen, være fastlagt på forhånd på en objektiv og gennemsigtig måde. For det tredje må kompensationen ikke overstige, hvad der er nødvendigt for helt eller delvis at dække de udgifter, der er afholdt ved opfyldelsen af forpligtelserne til offentlig tjeneste, idet der skal tages hensyn til de hermed forbundne indtægter og til en rimelig fortjeneste ved opfyldelsen af forpligtelserne. Endelig gælder det, at når udvælgelsen af den virksomhed, der skal have overdraget en forpligtelse til offentlig tjeneste, i et konkret tilfælde ikke gennemføres inden for rammerne af en procedure for tildeling af offentlige kontrakter, som giver mulighed for at udvælge den tilbudsgiver, der kan levere de pågældende ydelser til de laveste omkostninger for samfundet, skal størrelsen af den nødvendige kompensation fastlægges på grundlag af en analyse af de omkostninger, som en gennemsnitsvirksomhed, der er veldrevet og tilstrækkeligt udstyret med de relevante midler til at kunne opfylde de stillede krav til den offentlige tjeneste, ville have ved at opfylde forpligtelserne.

- (5) Hvor disse kriterier ikke er overholdt, og hvor de almindelige betingelser for anvendelse af traktatens artikel 107, stk. 1, er opfyldt, udgør kompensation for offentlig tjeneste derimod statsstøtte og er underlagt bestemmelserne i traktatens artikel 93, 106, 107 og 108.
- (6) Ud over denne afgørelse er der tre instrumenter, der er relevante for statsstøttereglernes anvendelse på kompensation for udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse:

a) en ny meddelelse om anvendelse af Den Europæiske Unions statsstøtteregler på kompensation for udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk

⁽¹⁾ *Altmark Trans og Regierungspräsidium Magdeburg mod Nahverkehrsgesellschaft Altmark*, Sml. 2003 I, s. 7747.

interesse ⁽¹⁾, med retningslinjer for, hvordan traktatens artikel 107 og *Altmark*-kriterierne finder anvendelse på sådanne kompensationer

b) en ny forordning, som Kommissionen agter at vedtage, om anvendelse af traktatens artikel 107 og 108 på de minimis-støtte til udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som opstiller visse betingelser — bl.a. i relation til kompensationens størrelse — for, hvornår kompensationer for offentlig tjeneste anses for ikke at opfylde alle kriterierne i artikel 107, stk. 1,

c) reviderede rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ⁽²⁾, som fastlægger, hvordan Kommissionen vil analysere sager, der ikke er omfattet af denne afgørelse og derfor skal anmeldes til Kommissionen.

(7) Kommissionens beslutning 2005/842/EF af 28. november 2005 om anvendelse af bestemmelserne i EF-traktatens artikel 86, stk. 2, på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ⁽³⁾, fastsætter, hvordan undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 106, stk. 2, skal fortolkes, og hvilken rækkevidde den har, og opstiller regler, der skal sikre en effektiv kontrol med, om betingelserne i denne bestemmelse er opfyldt. Denne beslutning erstattes af nærværende afgørelse, som fastsætter, på hvilke betingelser statsstøtte ydet i form af kompensation for en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse ikke er underlagt forhåndsanmeldelsespligten efter traktatens artikel 108, stk. 3, da den kan anses for at være forenelig med traktatens artikel 106, stk. 2.

(8) Sådant støtte kan kun anses for forenelig med traktaten, når den ydes med det formål at sikre udførelsen af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse som omhandlet i traktatens artikel 106, stk. 2. Det fremgår klart af retspraksis, at medlemsstaterne har vide skønsebeføjelser med hensyn til, hvilke tjenesteydelser der kan betragtes som værende af almindelig økonomisk interesse, eftersom der for de enkelte sektorer ikke findes nogen unionsregler herom. Det er derfor Kommissionens opgave at sikre, at tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ikke defineres på en måde, der er åbenlyst forkert.

(9) Forudsat at en række betingelser er opfyldt, vil ydelse af begrænsede beløb i kompensation til virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig

økonomisk interesse, ikke kunne påvirke udviklingen i samhandelen og konkurrencen på en måde, der strider mod Unionens interesse. Der bør derfor ikke være krav om individuel anmeldelse af statsstøtte, hvis kompensationen ikke overstiger et nærmere fastsat beløb på årsbasis, forudsat at betingelserne i denne afgørelse er opfyldt.

(10) I betragtning af udviklingen af intra-EU-handel med levering af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, demonstreret for eksempel ved den stærke udvikling af multi-nationale udbydere i en række sektorer, som er af stor betydning for det indre markeds udvikling, er det hensigtsmæssigt at fastsætte en lavere grænse for det kompensationsbeløb, der efter denne afgørelse kan fritages for anmeldelsespligten, end den, der var fastsat i beslutning 2005/842/EF, og samtidig åbne mulighed for at beregne dette beløb som et årligt gennemsnit over hele overdragelsesperioden.

(11) Hospitaler og virksomheder med ansvar for sociale tjenester, der har fået overdraget at varetage opgaver af almindelig økonomisk interesse, frembyder særlige karakteristika, som der bør tages hensyn til. Der bør i særdeleshed tages hensyn til, at der under de nuværende økonomiske omstændigheder og i betragtning af det indre markeds nuværende udviklingsstade kan være behov for støtte til sociale tjenester, der overstiger tærsklen i denne afgørelse, for at kompensere for omkostningerne ved de offentlige tjenester. En større mængde kompensationer for sociale ydelser indebærer således ikke nødvendigvis en større risiko for konkurrenceforvrængninger. Virksomheder med ansvar for sociale tjenester, herunder socialt boligbyggeri, der tilvejebringer boliger til mindrebemidlede eller vanskeligt stillede samfundsgrupper, som af økonomiske grunde er ude af stand til at skaffe sig en bolig på markedsvilkår, bør derfor også være fritaget for anmeldelsespligten efter denne afgørelse, selv om den kompensation, de modtager, overstiger den generelle kompensationstærskel i denne afgørelse. Det samme bør gælde hospitaler, der yder lægebehandling, herunder akut lægehjælp og andre tjenester i direkte tilknytning til deres hovedvirksomhed, især inden for forskning. For at være omfattet af undtagelsen til anmeldelsespligten, skal disse sociale tjenester være klart identificerede tjenester, der opfylder sociale behov med hensyn til sundhed og langvarig pleje, børnepasning, adgang til og reintegrations på arbejdsmarkedet, socialt boligbyggeri og pleje og social inklusion af sårbare grupper.

(12) I hvilket omfang en bestemt kompensationsforanstaltning vil kunne påvirke samhandelen og konkurrencen, afhænger ikke kun af størrelsen af den gennemsnitlige årlige kompensation og den pågældende sektor, men også af den samlede varighed af den forpligtelse, der overdrages. Medmindre en længere periode er berettiget, fordi der er behov for betydelige investeringer f.eks. inden for socialt boligbyggeri, bør anvendelsen af denne afgørelse derfor være begrænset til forpligtelser, der overdrages for en periode på højst 10 år.

⁽¹⁾ EUT C 8 af 11.1.2012, s. 4.

⁽²⁾ EUT C 8 af 11.1.2012, s. 15.

⁽³⁾ EUT L 312 af 29.11.2005, s. 67.

- (13) For at traktatens artikel 106, stk. 2, skal kunne finde anvendelse, skal den pågældende virksomhed specifikt af medlemsstaten have fået overdraget at udføre en bestemt tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse.
- (14) For at sikre, at kriterierne i traktatens artikel 106, stk. 2, er opfyldt, er det nødvendigt at fastsætte en række nærmere betingelser, der skal være opfyldt, når en virksomhed får overdraget at udføre en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse. Der kan kun foretages en korrekt beregning af og kontrol med kompensationen, hvis de forpligtelser til offentlig tjeneste, der påhviler virksomhederne, og statens eventuelle forpligtelser er klart fastlagt i en eller flere akter udstedt af de kompetente offentlige myndigheder i den pågældende medlemsstat. Aktens form kan være forskellig fra den ene medlemsstat til den anden, men den bør mindst indeholde en præcis angivelse af den involverede virksomhed, indholdet og varigheden af de forpligtelser til offentlig tjeneste, der påhviler virksomheden, og eventuelt det geografiske område, som er omfattet af forpligtelsen til offentlig tjeneste, samt af, hvorvidt virksomheden har fået indrømmet eksklusive eller særlige rettigheder, og beskrive kompensationsmekanismen med angivelse af, hvilke parametre der anvendes til fastsættelse af kompensationen og for at undgå og sikre inddrivelse af en eventuel overkompensation. Overdragelsesakten bør også indeholde en henvisning hertil for at sikre gennemsigtighed i forbindelse med anvendelsen af denne afgørelse.
- (15) For at undgå uberettigede konkurrencefordrejninger bør kompensationen ikke overstige, hvad der er nødvendigt til dækning af de nettoomkostninger, der er forbundet med at udføre tjenesteydelsen, herunder en rimelig fortjeneste.
- (16) Kompensation, der overstiger, hvad der er nødvendigt til dækning af den pågældende virksomheds nettoomkostninger til udførelsen af tjenesteydelsen, er ikke nødvendig for udførelsen af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse og udgør som følge heraf uforenelig statsstøtte, der skal tilbagebetales til staten. Kompensation, der er ydet til udførelse af en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, men som af virksomheden reelt anvendes til aktiviteter på et andet marked til andre formål end dem, der er fastsat i overdragelsesakten, er ikke nødvendig for at udføre tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse og kan som følge heraf også udgøre uforenelig statsstøtte, der skal tilbagebetales.
- (17) Nettoomkostningerne, der skal tages i betragtning, bør beregnes som forskellen mellem omkostningerne afholdt i forbindelse med driften af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, og indtægterne fra tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse eller, alternativt, som forskellen mellem virksomhedens nettoomkostninger ved forpligtelsen til offentlig tjeneste og de nettoomkostninger eller den nettofortjeneste, samme virksomhed ville have haft uden forpligtelsen til offentlig tjeneste. Især hvis forpligtelsen til offentlig tjeneste medfører en nedgang i indtægterne — f.eks. på grund af regulerede tariffer — men ikke påvirker omkostningerne, beregnes nettoomkostningerne ved at opfylde forpligtelsen til offentlig tjeneste på grundlag af de mistede indtægter. For at undgå uberettigede konkurrencefordrejninger bør der ved beregningen af kompensationen tages højde for alle indtægterne ved tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, det vil sige alle indtægter, som tjenesteleverandøren ikke ville have, hvis ikke han var blevet pålagt forpligtelsen. Hvis den pågældende virksomhed har særlige eller eksklusive rettigheder, der er knyttet til andre aktiviteter end tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, for hvilken der ydes støtte, og sådanne aktiviteter genererer overskud ud over den rimelige fortjeneste, eller modtager andre ydelser fra staten, bør disse indgå i omsætningen, uanset deres klassificering i henhold til artikel 107 i traktaten.
- (18) Ved rimelig fortjeneste forstås en forrentning af kapitalen, der tager hensyn til virksomhedens risiko eller manglende risiko. Forrentning af kapitalen bør defineres som den interne rente af den investerede kapital, som virksomheden opnår i løbet af overdragelsesperioden.
- (19) En fortjeneste, som ikke overstiger den relevante swaprente plus 100 basispoint, bør ikke betragtes som urimelig. Den relevante swaprente anses i den forbindelse for at være en passende forrentning for en risikofri investering. Tillægget på 100 basispoint skal bl.a. kompensere for den likviditetsrisiko, der er forbundet med at investere kapital, der er bundet i udførelsen af tjenesteydelsen i hele overdragelsesaktens løbetid.
- (20) Hvis den virksomhed, der har fået overdraget at udføre en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, ikke løber nogen væsentlig forretningsmæssig risiko, f.eks. fordi de omkostninger, den har ved at udføre tjenesteydelsen, bliver dækket fuldt ud, bør en fortjeneste, der overskrider tærsklen for den relevante swaprente plus 100 basispoint, ikke betragtes som rimelig.
- (21) Hvor det på grund af særlige omstændigheder ikke er muligt at lægge kapitalforrentningen til grund, bør medlemsstaterne kunne anvende andre indikatorer for fortjeneste, når det skal fastlægges, hvad der udgør en rimelig fortjeneste, f.eks. den gennemsnitlige forrentning af egenkapitalen, afkast af investeret kapital, afkastningsgrad eller fortjeneste af salg.
- (22) Ved fastlæggelsen af, hvad der udgør en rimelig fortjeneste, bør medlemsstaterne kunne indføre incitamentsbaserede kriterier, bl.a. i forhold til kvaliteten af tjenesteydelsen og produktivitetsgevinster. Produktivitetsgevinster bør ikke forringe kvaliteten af tjenesteydelsen. Medlemsstaterne bør f.eks. kunne opstille produktivitetsmål i overdragelsesakten og lade kompensationen afhænge af, i hvor høj grad målene opfyldes. Overdragelsesakten kan indeholde en bestemmelse om, at hvis virksomheden ikke opfylder målene, skal kompensationen nedsættes ved anvendelse af en beregningsmetode fastsat i overdragelsesakten, hvorimod kompensationen vil kunne forhøjes,

hvis virksomheden overgår forventningerne, ved anvendelsen af en beregningsmetode fastsat i overdragelsesakten. Produktivitetsgvinster bør deles, så de kommer både virksomheden og medlemsstaten og/eller brugerne til gode.

(23) Traktatens artikel 93 er *lex specialis* i forhold til traktatens artikel 106, stk. 2. Den indeholder regler for kompensation for offentlig tjeneste i landtransportsektoren. Artikel 93 er blevet fortolket i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 af 23. oktober 2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1191/69 og (EØF) nr. 1107/70 ⁽¹⁾, der fastsætter regler for kompensation for befordringspligt i forbindelse med offentlig personbefordring. Det er op til medlemsstaterne, om den skal anvendes på personbefordring ad indre vandveje. Forordning (EF) nr. 1370/2007 fritager enhver kompensation i landtransportsektoren, der opfylder forordningens betingelser, for anmeldelsespligten efter traktatens artikel 108, stk. 3. I overensstemmelse med *Altmark*-dommen kan kompensation i landtransportsektoren, der ikke opfylder bestemmelserne i traktatens artikel 93, ikke erklæres for forenelig med traktaten på grundlag af traktatens artikel 106, stk. 2, eller nogen anden traktatbestemmelse. Denne afgørelse finder følgelig ikke anvendelse på sådanne kompensationer.

(24) I modsætning til landtransport er sø- og lufttransport underlagt traktatens artikel 106, stk. 2. En række regler for kompensation for offentlig tjeneste i luft- og søtransportsektoren findes i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 af 24. september 2008 om fælles regler for driften af lufttrafiktjenester i Fællesskabet ⁽²⁾ og i Rådets forordning (EØF) nr. 3577/92 af 7. december 1992 om anvendelse af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport i medlemsstaterne (cabotagesejls) ⁽³⁾. I modsætning til forordning (EF) nr. 1370/2007 indeholder disse forordninger imidlertid ingen regler om foreneligheden af eventuelle statsstøtteelementer og heller ingen undtagelse fra anmeldelsespligten efter traktatens artikel 108, stk. 3. Denne afgørelse bør derfor finde anvendelse på kompensation for offentlig tjeneste i luft- og søtransportsektoren, forudsat at en sådan kompensation ud over at opfylde betingelserne i denne afgørelse også er i overensstemmelse med de gældende regler for disse sektorer, der er indeholdt i forordning (EF) nr. 1008/2008 og (EØF) nr. 3577/92, hvor det er relevant.

(25) Hvor der er tale om kompensation for offentlig tjeneste i forbindelse med sø- eller lufttransport til øer samt luft- og havne og udgør tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse som omhandlet i traktatens artikel 106, stk. 2, bør tærsklerne fastsættes på basis af

det gennemsnitlige årlige passagertal, da dette bedre afspejler de økonomiske realiteter bag disse aktiviteter og deres karakter af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse.

(26) Fritagelsen for pligten til at indgive forhåndsanmeldelse for visse tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan anmelde et konkret støtteprojekt. I tilfælde af en sådan anmeldelse, eller hvis Kommissionen foretager en vurdering af en specifik støttes forenelighed på baggrund af en klage eller på eget initiativ, vil Kommissionen foretage en vurdering af, om betingelserne i denne afgørelse er opfyldt. Hvis dette ikke er tilfældet, vil foranstaltningen blive vurderet i overensstemmelse med principperne i Kommissionens meddelelse om rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste.

(27) Bestemmelserne i denne afgørelse bør anvendes, medmindre andet gælder i henhold til Kommissionens direktiv 2006/111/EF af 16. november 2006 om gennemskuelligheden af de økonomiske forbindelser mellem medlemsstaterne og de offentlige virksomheder og om den finansielle gennemskuellighed i bestemte virksomheder ⁽⁴⁾.

(28) Bestemmelserne i denne afgørelse bør anvendes, medmindre andet følger af Unionens bestemmelser på konkurrenceområdet, især traktatens artikel 101 og 102.

(29) Denne afgørelse bør anvendes, medmindre andet gælder i henhold til unionsrettens bestemmelser på området for offentlig indkøb.

(30) Denne afgørelse bør anvendes, medmindre andet følger af mere restriktive bestemmelser om forpligtelser til offentlig tjeneste, der er indeholdt i den sektorspecifikke EU-lovgivning.

(31) Der bør fastsættes overgangsbestemmelser for individuel støtte, der er ydet inden denne afgørelses ikrafttræden. Støtteordninger iværksat i overensstemmelse med beslutning 2005/842/EF inden denne afgørelses ikrafttræden, er fortsat forenelig med det indre marked og fritaget for anmeldelsespligten i yderligere to år. Støtteiværksættelse før denne afgørelses ikrafttrædelse, der ikke er ydet i overensstemmelse med beslutning 2005/842/EF, men som opfylder betingelserne i denne afgørelse, bør være forenelig med det indre marked og fritaget for anmeldelsespligten.

⁽¹⁾ EUT L 315 af 3.12.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 293 af 31.10.2008, s. 3.

⁽³⁾ EFT L 364 af 12.12.1992, s. 7.

⁽⁴⁾ EUT L 318 af 17.11.2006, s. 17.

- (32) Kommissionen agter at foretage en revision af denne beslutning fem år efter dens ikrafttræden —

VEDTAGET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Formål

Denne afgørelse fastsætter betingelserne for, hvornår statsstøtte ydet i form af kompensation for offentlig tjeneste til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, er forenelig med det indre marked og fritaget for anmeldelsespligten efter traktatens artikel 108, stk. 3.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Denne afgørelse finder anvendelse på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste, som ydes til virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, der er omhandlet i traktatens artikel 106, stk. 2, og som falder ind under én af følgende kategorier:

- a) kompensation på ikke over 15 mio. EUR om året for udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse på andre områder end inden for transport og transportinfrastrukturer;

hvis kompensationen varierer i overdragelsesperioden, beregnes det årlige beløb som gennemsnittet af de forskellige årlige kompensationsbeløb, der forventes i hele overdragelsesperioden

- b) kompensation for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som udføres af hospitaler, der yder lægebehandling, herunder akut lægehjælp. Selv om disse virksomheder udfører andre tjenester i direkte tilknytning til deres hovedvirksomhed, i særdeleshed forskning, er det ikke til hinder for, at dette stykke finder anvendelse

- c) kompensation for udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som opfylder sociale behov med hensyn til sundhed og langvarig pleje, børnepasning, adgang til og reintegrations på arbejdsmarkedet, socialt boligbyggeri og pleje og social integration af sårbare grupper

- d) kompensation for udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse for så vidt angår luft- eller søtransport til og fra øer, når den gennemsnitlige årlige trafik på ruten i de to regnskabsår, der går forud for det år, hvori tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse blev overdraget, ikke overstiger 300 000 passagerer

- e) kompensation for udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse for så vidt angår lufthavne og havne, hvis gennemsnitlige årlige trafik i de to regnskabsår, der går

forud for det år, hvori tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse blev overdraget, ikke overstiger 200 000 passagerer for lufthavnes vedkommende og 300 000 passagerer for havnes vedkommende.

2. Denne afgørelse finder kun anvendelse, hvis den periode, for hvilken en virksomhed har fået overdraget at udføre tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, ikke overstiger 10 år. Hvis overdragelsesperioden overstiger 10 år, finder denne afgørelse kun anvendelse i det omfang, hvor der af tjenesteleverandøren kræves en betydelig investering, som skal afskrives over en længere periode, i overensstemmelse med almindeligt anerkendte regnskabsprincipper.

3. Hvis betingelserne for anvendelse af denne afgørelse ikke længere opfyldes i overdragelsesperioden, skal støtten anmeldes i overensstemmelse med traktatens artikel 108, stk. 3.

4. På sø- og lufttransportområdet finder denne afgørelse udelukkende anvendelse på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste, der ydes til virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse som omhandlet i traktatens artikel 106, stk. 2, og som opfylder de betingelser, der måtte gælde i henhold til henholdsvis forordning (EF) nr. 1008/2008 og forordning (EØF) nr. 3577/92 hvor det er relevant.

5. Denne afgørelse finder ikke anvendelse på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste, der ydes til virksomheder inden for landtransport.

Artikel 3

Forenelighed med det indre marked og fritagelse for anmeldelsespligten

Statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste, som opfylder betingelserne i denne afgørelse er forenelig med det indre marked og fritaget for anmeldelsespligten efter traktatens artikel 108, stk. 3, forudsat den også opfylder de krav, som følger af traktaten eller af unionslovgivningen for bestemte sektorer.

Artikel 4

Overdragelse

Udførelsen af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse skal være overdraget den pågældende virksomhed ved en eller flere akter, hvis form kan fastsættes af den enkelte medlemsstat. Denne eller disse akter skal bl.a. indeholde:

- a) indholdet og varigheden af forpligtelserne til offentlig tjeneste

- b) den involverede virksomhed og i givet fald det omfattede geografiske område

- c) arten af eventuelle eksklusive eller særlige rettigheder, som den myndighed, der yder støtte, har indrømmet virksomheden
- d) en beskrivelse af kompensationsmekanismen og parametrene for beregning, kontrol og revision af kompensationen
- e) de foranstaltninger, der er truffet for at undgå og sikre inddrivelse af en eventuel overkompensation, og
- f) en henvisning til denne afgørelse.

Artikel 5

Kompensation

1. Kompensationen må ikke overstige, hvad der er nødvendigt for at dække nettoomkostningerne ved opfyldelsen af forpligtelserne til offentlig tjeneste, herunder en rimelig forrentning.
2. Nettoomkostningerne beregnes som forskellen mellem omkostningerne som defineret i stk. 3, og indtægterne som defineret i stk. 4. Alternativt beregnes nettoomkostningerne som forskellen mellem virksomhedens nettoomkostninger ved forpligtelsen til offentlig tjeneste og de nettoomkostninger eller den nettofortjeneste, samme virksomhed ville have haft uden forpligtelsen til offentlig tjeneste.
3. De omkostninger, der kan tages hensyn til, er alle omkostningerne ved udførelsen af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse. De beregnes i overensstemmelse med almindeligt anerkendte regnskabsprincipper på følgende måde:
 - a) Udover den pågældende virksomhed ikke andre aktiviteter end tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, kan der tages hensyn til alle omkostningerne herved.
 - b) Udover virksomheden også andre aktiviteter, der falder uden for tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, tages der kun hensyn til omkostningerne ved tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse.
 - c) De omkostninger, der henføres under tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, kan omfatte alle direkte omkostninger ved udførelsen af denne tjenesteydelse og et rimeligt bidrag til de omkostninger, der er fælles for både tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse og andre aktiviteter.
4. De indtægter, der skal tages hensyn til, skal mindst omfatte alle indtægterne fra tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, uanset om indtægterne skal betragtes som statsstøtte efter traktatens artikel 107. Hvis den pågældende virksomhed har særlige eller eksklusive rettigheder, der er knyttet til andre aktiviteter end tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, for hvilken der ydes støtte, og sådanne aktiviteter genererer overskud ud over den rimelige fortjeneste, eller modtager andre ydelser fra staten, bør disse indgå i omsætningen, uanset deres klassificering i henhold til artikel 107 i traktaten. Medlemsstaten kan bestemme, at fortjeneste fra anden virksomhed end den pågældende tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse helt eller delvis skal medgå til finansiering af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse.
5. I denne afgørelse forstås ved »rimelig fortjeneste« den forrentning af kapitalen, som en gennemsnitsvirksomhed vil betinge sig, hvis den skal udføre en given tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse i hele overdragelsesperioden, og som tager hensyn til virksomhedens risiko. Ved »kapitalforrentningen« forstås den interne rente af den investerede kapital, som virksomheden tjener i løbet af overdragelsesperioden. Risikoniveauet afhænger af den berørte sektor, typen af tjenesteydelse og kompensationens karakteristika.
6. Ved fastlæggelsen af, hvad der udgør en rimelig fortjeneste, kan medlemsstaterne indføre incitamentsbaserede kriterier, bl.a. i forhold til kvaliteten af tjenesteydelsen og produktivtetsgevinster. Enhver belønning i forbindelse med produktivtetsgevinster sættes på et sådant niveau, at der sikres en afbalanceret deling af disse gevinster mellem virksomheden og medlemsstaten og/eller brugerne.
7. I denne afgørelse anses en forrentning af kapitalen, der ikke overstiger den relevante swaprente med tillæg af 100 basispoint, under alle omstændigheder for rimelig. Den relevante swaprente er den rente, hvis løbetid og valuta svarer til overdragelsesaktens løbetid og valuta. Hvis det ikke er forbundet med en betydelig forretningsmæssig eller kontraktlig risiko at udføre tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, især hvis nettoomkostningerne ved udførelsen af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse stort set efterfølgende bliver fuldt dækket, må en rimelig fortjeneste ikke overstige den relevante swaprente med tillæg af 100 basispoint.

8. Hvor det på grund af særlige omstændigheder ikke er hensigtsmæssigt at lægge kapitalforrentningen til grund, kan medlemsstaterne anvende andre indikatorer for fortjeneste end kapitalforrentningen, når det skal fastlægges, hvad der udgør en rimelig fortjeneste, såsom gennemsnitlig forrentning af egenkapitalen, afkast af investeret kapital, afkastningsgrad eller fortjeneste ved salg. Ved »afkast« forstår resultatet før renter og skat i det pågældende år. Det gennemsnitlige afkast beregnes ved hjælp af diskonteringsfaktoren over kontraktens løbetid, som angivet i meddelelse fra Kommissionen om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten⁽¹⁾. Uanset hvilken indikator der vælges, skal medlemsstaten efter anmodning kunne forelægge Kommissionen dokumentation for, at fortjenesten ikke overstiger, hvad en gennemsnitsvirksomhed vil betinge sig, hvis den skal udføre tjenesteydelsen, f.eks. i forhold til afkast i forbindelse med lignende kontrakter, der er tildelt på konkurrencevilkår.

9. Udøver en virksomhed aktiviteter, der både falder ind under og uden for tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, skal omkostninger og indtægter ved tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse og omkostninger og indtægter ved de andre aktiviteter samt parametrene for fordelingen af omkostninger og indtægter fremgå særskilt af dens interne regnskaber. De omkostninger, der henføres under aktiviteter, der falder uden for tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, skal omfatte alle de direkte omkostninger, et passende bidrag til de fælles omkostninger og en rimelig kapitalforrentning. Der må ikke ydes nogen kompensation for sådanne omkostninger.

10. Medlemsstaterne skal kræve en eventuel overkompensation tilbagebetalt.

Artikel 6

Kontrol med overkompensation

1. Medlemsstaterne skal sikre, at den kompensation, der er ydet for udførelsen af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, opfylder kravene i denne afgørelse, og i særdeleshed at virksomheden ikke modtager en kompensation, der overstiger det efter reglerne i artikel 5 fastlagte beløb. De skal efter anmodning fra Kommissionen dokumentere dette. De skal med jævne mellemrum og mindst hvert tredje år i overdragelsesperioden samt ved periodens udløb foretage eller lade foretage kontrol.

2. Hvis en virksomhed har modtaget kompensation, der overstiger det efter reglerne i artikel 5 fastlagte beløb, skal medlemsstaten kræve enhver modtaget overkompensation tilbagebetalt. Parametrene for beregningen af fremtidig kompensation skal opdateres. Hvis overkompensationen ikke overstiger

10 % af den gennemsnitlige årlige kompensation, kan overkompensationen fremføres til den efterfølgende periode og fratrækkes den kompensation, der ellers skulle ydes for den periode.

Artikel 7

Gennemskuelighed

For kompensation på over 15 mio. EUR ydet til en virksomhed, som også udøver aktiviteter, der falder uden for tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, offentliggør den pågældende medlemsstat følgende oplysninger på internettet eller på anden passende måde:

- a) overdragelsesakten eller en sammenfatning heraf indeholdende de i artikel 4 nævnte oplysninger
- b) beløbet for den støtte, virksomheden modtager, på årsbasis.

Artikel 8

Information

Medlemsstaterne opbevarer i løbet af overdragelsesperioden og i mindst 10 år fra udløbet af overdragelsesperioden alle oplysninger, der måtte være nødvendige for at fastslå, om den kompensation, der er ydet, er forenelig med denne afgørelse.

Efter skriftlig anmodning fra Kommissionen fremsender medlemsstaterne alle de oplysninger, Kommissionen finder nødvendige for at afgøre, om de gældende kompensationsforanstaltninger er forenelige med denne afgørelse.

Artikel 9

Rapportering

Hver medlemsstat indgiver hvert andet år en rapport til Kommissionen om gennemførelsen af denne afgørelse. Rapporten skal give en detaljeret oversigt over, hvordan denne afgørelse anvendes på de forskellige kategorier af tjenesteydelser som omhandlet i artikel 2, stk. 1, herunder:

- a) en beskrivelse af, hvordan denne afgørelse er anvendt på de tjenesteydelser, der falder ind under dens anvendelsesområde, herunder også interne aktiviteter
- b) den samlede støtte, der er ydet i henhold til afgørelsen, med angivelse af dens fordeling på de forskellige modtagersektorer

⁽¹⁾ EUT C 14 af 19.1.2008, s. 6.

- c) en angivelse af, hvorvidt anvendelsen af denne afgørelse har givet anledning til vanskeligheder eller klager fra tredjeparter i forbindelse med en bestemt type tjenesteydelse,

og

- d) enhver anden oplysning om anvendelsen af denne afgørelse, som Kommissionen måtte kræve, hvilket skal meddeles nærmere i god tid, inden rapporten skal indgives.

Den første rapport indgives senest den 30. juni 2014.

Artikel 10

Overgangsbestemmelser

Denne afgørelse finder anvendelse på følgende individuel støtte og støtteordninger:

- a) Enhver støtteordning, der er trådt i kraft inden denne afgørelses ikrafttrædelse, der var forenelig med det indre marked og fritaget fra kravet om anmeldelse i overensstemmelse med beslutning 2005/842/EF, er fortsat forenelig med det indre marked og fritaget for anmeldelsespligten i yderligere to år.
- b) Enhver støtte, der er trådt i kraft inden denne afgørelses ikrafttrædelse, der ikke var forenelig med det indre marked

eller er fritaget fra kravet om anmeldelse i overensstemmelse med beslutning 2005/842/EF, men som opfylder betingelserne i denne afgørelse, er forenelig med det indre marked og fritaget fra kravet om forudgående anmeldelse.

Artikel 11

Ophævelse

Beslutning 2005/842/EF ophæves.

Artikel 12

Ikrafttrædelse

Denne afgørelse træder i kraft den 31. januar 2012.

Artikel 13

Adressater

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. december 2011.

På Kommissionens vegne

Joaquín ALMUNIA

Næstformand
